

Ob dvajsetletnici
oživljenja
naše prosvete

Prosvetno društvo «Slavko Škamperle» slavi dvajsetletnico svojega obstoja in uspešnega delovanja

Danes proslavlja naše svetoivansko prosvetno društvo «Slavko Škamperle» svojo dvajsetletnico. Ko mu ob tem jubileju v imenu Slovenske prosvetne zveze prisrčno čestitamo in želimo, da bo plodnega delovanja, pa hkrati poudarjamo, da je letos pravzaprav minilo dvajset let, odkar se je obnovilo prosvetno delo v Trstu in Gorici.

Ko so leta 1945 naši ljudje po težki borbi, ki je terjala toliko krvi, solz in požanih domov, vstali v nove zarije, je bil najlepši občutek, da bomo v novem življenju in mladi svobodi zopet govorili nekaznovano v svojem jeziku, da bomo imeli zopet šole v svojem jeziku in da se bo po naši izmučeni zemlji razlegala zopet naša slovenska pesem.

Hiteli smo pripravljati škodo, ki nam jo je prizadela dolga doba petindvajsetih let kulturne in prosvetne teme, v katero nas je pahnil fašizem s svojo zmotno, nedemokratsko in zatiralno politično koncepcijo ter nas imel za narod hlapcev, ki naj se odpove svojemu materinemu jeziku.

Takrat, pred dvajsetimi in več leti, se je naš narod prebudil in zbral vse moči, ki so mu še bile ostale, in zanehtl skoro v vsaki vasi in v mestih plamen nove prosvete. Oprjel se je z novim poletom izobraževalnega dela, ki je vsaj legalno, prenehalo tisti dan, ko je začel pogrom na naša prosvetna, izobraževalna in pevstva društva.

V letošnjem letu slavimo 20. obletnico vstajenja naše nove prosvete in naše kulturne in izobraževalne dejavnosti. Ob tem jubileju nas navedajo prav tako zavest, da so v tej dobi povojnih let naša prosvetna, pevstva in druga sorodna društva opravila veliko in koristno delo kakor tudi občutek, da nismo izvršili vsega, kar bi morali, ko bi se v večji meri zavedali, kakšno veliko in odlično vlogo ima prosvetna in izobraževalna dejavnost za našo ljudstvo in za njegov obstoj.

Naravno je, da je odvisna trdnost obstoja nekega naroda in njegova naprednost od mnogih činiteljev kulturnega, ekonomskega, političnega in družbenega značaja. Toda v razmerah, v katerih živi našo ljudstvo, naj bo pribito, da se osnovna moč, ki naj bo porok našega narodnega obstoja, prav kulturna in prosvetna raven našega človeka in to preko vseh političnih in svetovno-nazorskih razlik posameznikov.

Zavest pripadnosti k neki narodni skupnosti, ki je pogojena v prvi vrsti z materinim jezikom, je toliko močnejša in trdnjša, kolikor je narod na višji in kulturni in prosvetni ravni, kolikor je večja njegova izobrazba in njegovo vsestransko znanje. To je tudi v današnji dobi in še zlasti v naših razmerah osnovni pogoj, da bo naša narodna skupnost močna po svoji olini, po svoji kulturi, po svoji politični zrelosti in po svoji ekonomski zmogljivosti.

Če pa naj bo ta moč osnovni pogoj našega trdnega narodnega življenja, našega napredka in našega obstoja, potem bo prizadevanje našega prosvetnega dela toliko bolj učinkovito in uspešno, kolikor bo bolj enotno, skupno in splošno.

Ni malo tistih, ki se sprašujejo, kaj more biti še bolj važno od skupne, trdnje narodne zavesti? Kaj nas vodi po različnih poteh k tistem skupnim ciljem, ki ga vsi enako izpovedujemo? Utrjevati narodno zavest na poti k višji prosvetni in kulturni ravni! Zdi se mi zelo prepričljiva misel, naj bi bilo potemtakem tudi prizadevanje za višjo kulturno in prosvetno raven našega človeka eno kot je ena

Svetoivansko prosvetno društvo v Trstu «Slavko Škamperle» slavi v teh dneh dvajsetletnico svojega obstoja. — Na sliki: pevski zbor društva na proslavi stoletnice slovenske šole na stadionu «Prvi maj» pred enajstimi leti

ROBERT HLAVATY

NADALJUJEJO SE SRDITI SPOPADI V JUŽNEM VIETNAMU

Ameriški senator poziva na začetek pogajanj in opozarja, da bi mogla vojna trajati še 15 let

Senator Mansfield odpotoval iz Moskve v Bukarešto - Protestni pohod v Oaklandu - Opozorilo kamboške vlade

SAJGON, 20. — Tudi danes so se nadaljevali srđiti boji med enotami sajgonske in ameriške vojske ter osvobodilnimi sili na področju Cu Pong blizu Plei Me. To je sporočil ameriški vojaški predstavnik, ki je povedal, da so se boji začeli okoli 15. ure po krajevem času kakih 35 kilometrov zahodno od Plei Me ter so trajali tri ure in pol. V boje je poseglo topništvo in letalstvo, da podpre padalce, ki so jih bili poslali na pomoč prvi ameriški letalski diviziji.

V bitni na področju Plei Me, so se sajgonske čete včeraj prvič spopadle z osvobodilnimi četami. Na bojišče so jih pripeljali s helikopterji. Ameriško vojaško poveljstvo se vedno trdi, da sodelujejo v boju enote severnovietnamske redne vojske, ki so prišle v Južni Vietnam po kamboškem ozemlju.

Vrhovni poveljnik ameriških čet v Južnem Vietnamu general Westmoreland je dejal, da so se ameriške in južnovietnamske enote borile proti sovražniku, ki ga sestavljajo redne severnovietnamske enote. Dodal je: «Operacija, ki se je začela na pobudo sovažnika okoli Plei Me 19. oktobra, se je spremenila v bitko, ki ji ni enake v tej vojni, bodisi po silovitosti bojev kakor po vačnosti sil na bojišču in po naših uspehih. Mnenja sem, da je Plei Me zmagala, kakršne se nismo dosegli. Bilo je več sovražnikov ubitih ali ujetih pri tej operaciji, kakor pri vseh drugih od začetka te vojne.»

V Hanoju pa so danes javili, da je osvobodila vojska praktično uničila v nekaj urah 17. novembra peti bataljon prve ameriške letalske divizije. 15. novembra so enote osvobodilne vojske uničile ameriško skupino 200 vojakov, sestrelile eno letalo in tri helikoptere. 17. novembra so peti bataljon prve divizije prestreljevali, ko se je umikal, in so ga uničili. Od 19. oktobra do 17. novembra je osvobodilna vojska

ni, naj začeta mirovna pogajanja brez poprejšnjih pogojev. Pri pomnil je: «Morali bi iskati rešitev za nevtralizacijo in samoodlobo Severnega in Južnega Vietnama na podlagi ženevskega sporazuma iz leta 1954.» Senator, ki se je nedavno vrnil z inspekcije v Vietnamu, je pripomnil, da se ameriška informacijska služba (CIA) preveč mmešava v vietnamsko vojno. Dejal je: «Ni potrebno, da je CIA v Vietnamu. Tam je mnogo drugih, ki skrbijo za naše interese. Če ne najdemo sredstev za ustavitev ognja, bi mogli

naši vojski ostati v Vietnamu še drugih petnajst let.» Senator je sporočil, da bo januarja predložil zakon za ustanovitev odbora, ki naj nadzoruje dejavnost CIA, ki po njegovem mnenju potroši več denarja kakor državni departma.

Glasilo vzhodnonemške enotne socialistične stranke «Neues Deutschland» piše, da je potrebno začeti posvetovanja med Sovjetsko zvezo, Kitajsko in Severnim Vietnamom za koordiniranje pomoči Vietnamu. Pri tem dodaja, da je najkrajša pot za pošiljanje pomoči po kitajskem ozemlju.

Severnovietnamski predsednik Hošiminh je odgovoril na pismo ameriškega znanstvenika Paulinga, ki je skupno z drugimi osmimi znanstveniki pozval na začetek pogajanj o miru Hošiminh poudarja v svojem odgovoru znane štiri pogoje za začetek pogajanj.

V Oaklandu v Kaliforniji je bil nocoj protestni pohod proti vojni v Vietnamu, ki ga je organiziral odbor za dan Vietnamu, ki deluje na vsem ozemlju ZDA. Mohoda se je udeležila številna množica, ki je korakala mimo vojaškega oporišča v Oaklandu.

Zupan Oaklanda je bil prepovedal pohod, toda odbor se je pritožil na zveznega sodnika, ki je ukazal zupanu, naj pohod dovoli. Podžupan se je zaradi tega obrnil na kalifornijskega guvernerja Browna, češ da nima dovolj varnostnih sil in je zahteval nastop teritorialne straže.

Iz Moskve poročajo, da je delegacija ameriških senatorjev, ki jih vodi senator Mansfield, odpotovala davi v Bukarešto. Senatorji so bili štiri dni v Moskvi, kjer so se dolgo pogovarjali s Kosiginom in z Gromikom. Mansfield ni hotel časnikarjem nič izjaviti. Dejal je samo, da so bili pogovori zelo zanimivi in informativni. Govorili so o številnih problemih vzajemnega interesa, med katerimi tudi o Vietnamu. Prevladuje pa mnenje, da je bil glavni namen potovanja ameriških senatorjev, ki potujejo z Johnsonovim letalom, imeti vrsto posvetovanj v zvezi z Vietnamom. Pri tem se poudarja dejstvo, da bodo senatorji obiskali tudi Bukarešto, ker je znano, da so tamkajšnji voditelji v stikih s pekinškimi voditelji. Delegacija bo zelo verjetno obiskala tudi Sajgon.

Z VČERAJ PODPISANIM SPORAZUMOM

Ukinjeni so vizumi med Jugoslavijo in Avstrijo

Skupno sporočilo o razgovorih Tito-Gomulka

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 20. — V Beogradu so danes sklenili sporazum o ukinitvi vizumov med Avstrijo in Jugoslavijo. Sporazum, ki ga bodo podpisali te dni na Dunaju, bo verjetno stopil v veljavo konec tega leta. Avstrija je petnajsta država, s katero je Jugoslavija sklenila sporazum o ukinitvi vizumov. Trenutno se vodijo pogajanja za ukinitve vizumov z Madžarsko, medtem ko se bodo zadevna pogajanja z Italijo verjetno pričela 2. decembra.

Skupno sporočilo o obisku poljske partijske in vladne delegacije pod vodstvom Gomulke in Cyrankiewicza so danes istočasno objavili v Beogradu in Varšavi. Sporočilo ugotavlja uspešen razvoj jugoslovansko-poljskega sodelovanja na vseh področjih in, enakost odnosa

Pomemben obisk
pri matičnem narodu

Ob obisku zastopnikov obeh glavnih organizacij koroških Slovencev v Sloveniji

Ze včeraj smo poročali, da so v soboto na povabilo izvršnega sveta Slovenije prispeili na dvodnevni obisk v Ljubljano in Koper zastopniki obeh glavnih organizacij koroških Slovencev. Delegacijo Zveze slovenskih organizacij vodi dr. Franci Zwitter, delegacijo Narodnega sveta koroških Slovencev pa dr. Valentin Inzko. Gre za prvi primer takega uradnega obiska v Sloveniji predstavnikov slovenske manjšine v Avstriji na vabilo slovenske vlade. Zato je zanimivo prebrati, kako je do tega obiska prišlo, kakšen je njegov smisel in pomen, saj gre za odnose med manjšinami in matičnim narodom, za katere je ustvarilo pogoje dosledno izvajanje politike načel mirljubne koeksistence in s tem primernega vzdušja vzdolž zahodnih meja Jugoslavije, katere prav tako načelna socialistična politika do narodnih manjšin pospešuje povezanost manjšin z matičnim narodom, da bi se zagotovil njen obstoj in razvoj. O tem sta oba omenjena predsednika objavila v svojih tedenskih glasilih vodna članka, iz katerih navajamo nekaj odstavkov.

Dr. Franci Zwitter piše v «Slovenskem vestniku» pod naslovom: «Pri tem nam je v spominu prvo gostovanje Opere Slovenskega narodnega gledališča, kako smo kot pionirji zblizanja med sosednima narodoma rušili pregrade skepe in nasprotovanja; imamo pred očmi obisk jugoslovanskega zunanjega ministra Popovića na Dunaju, kako težko je bilo doseči skupni vljudnostni obisk pri njem na Dunaju.

«Danes je vse to komaj razumljiva zgodovina. Danes smo lahko ponosni, ko vidimo sadove in razvoja tega našega prizadevanja: iz začetnih pionirskih kontaktov manjšine se je razvila uradna kulturna izmenjava, iz uradnih stikov so postali človeški, iz medsestrinskih meddržavnih in danes že medkrajinskih, iz splošnih osebnih in lahko smo prepričani, da iz časovnih tudi trajni — brez dvoma v korist obeh sosednih narodov in držav, pa tudi v korist naše slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Še ta mesec bo izšel tradicionalni
Jadranski koledar
za leto 1966

Koledar, ki slavi 20-letnico svojega izhajanja, bo ob tej priložnosti izšel v povečanem obsegu na 320 straneh s številnimi zanimivimi članki, razpravami, študijami, praktičnimi sestavki, lepim branjem in iz črpnno dokumentacijo o borbi za naše narodne pravice v zadnjem letu.

Kot vsako leto bodo koledarju tudi letos priložene knjige Prešernove družbe:

- Mira Mihelič: «ZMERAJ, NIKOLI»
- Ernest Hemingway: «IMETI ALI NE»
- Sergej Sartakov: «PO BRZICAH ČUNE»

Posebna novost letošnje knjižne zbirke Jadranskega koledarja pa bo «KUHARSKA KNJIGA» priznanega slovenskega kulinariskega strokovnjaka Iva Ivačiča. Knjigo je izdala Mohorjeva družba v Celju.

Celotno kolekcijo: Jadranski koledar in še štiri lepe in koristne knjige boste dobili v prihodnjih dneh pri običajnih poverjenikih in v knjigarnah

za samih 1000 lir

ZAGOTOVITE SI PRI SVOJIH POVERJENIKIH
ŽE SEDAJ TA IZREDEN KNJIŽNI DAR!

«Koroški Slovenci pri vladil SR Slovenije» med drugim:

«Danes vse bolj prihaja do splošne veljave miselnost, da je manjšina samostojen subjekt svojih težinj in da predstavlja važen člen v mednarodnih odnosih ter prirodno vez med domovinsko državo, v kateri živi matični narod. To načelo je bilo ponovno poudarjeno, konkretno za našo manjšino, tudi ob različnih stikih med Avstrijo in Jugoslavijo in s tem nam koroških Slovencev priznana in položena vloga posredovanja in zblizanja ter utrjevanja dobrososedskih odnosov med avstrijskim in slovenskim ljudstvom, pa tudi med sosednima državama.

«Koroški Slovenci smo od vsega početka zavestni pristaši te demokratične koncepcije, kar dokazuje naša dosledna demokratična borba za naše narodnostne pravice elasti od skupne spomenice, katere desetletno praznujemo letos. Njena vsebina in njen nastanek, pa tudi prizadevanje za njeno uresničitev, so zgodovini dokazi naše iskrenosti in pripravljenosti tem idealom.

«Zveza slovenskih organizacij na Koroškem in v njej vključeni koroški Slovenci pa vidimo v vabilu in obisku še posebno potrldno naše politike, ko smo od nekdaj vedno spet poudarjali potrebo po čim tesnejši povezavi z matičnim narodom ter to povezavo gojili in kreptili ne glede na številne očitke in grda sumničenja tudi v času,

«Ko sta torej te dni delegaciji obeh osrednjih narodnih organizacij skupaj na uradnem obisku v Sloveniji, gledamo v tem dejstvu še posebno tudi poudarek priznanja legitimiranosti teh organizacij za zastopanje koroških Slovencev in s tem uspeh politike akcijske enotnosti v vseh narodnostnih vprašanjih, zaradi česar z upravljenjem lahko prikažujemo, da bo ta obisk v desetem jubilejnem letu skupne spomenice pomemben korak naprej v prizadevanju za obstoj in razvoj naše slovenske narodne skupnosti na Koroškem.»

Dr. Valentin Inzko pa v «Našem tedniku — Kroniki» pod naslovom «Na povabilo slovenske vlade» poudarja najprej ugoden razvoj odnosov med Avstrijo in Jugoslavijo ter Koroško in Slovenijo ter nadaljuje:

«Pomembno smo izpovedali koroški Slovenci svojo lojalnost in zvestobo do avstrijske države. Svoje smo doprinesli v prvih dveh desetletjih Druge republike k obnovi Avstrije ter se smemo valed tega veseliti skupnih sadoz v vsem ostalim prebivalstvu v naši državi. Le tako imajo kancleerjeve besede, izgovorene pred Slovenci, svoj določen pomen, ko je dejati: «Prišel sem kot Korošec h Korošcem, kot Avstrijec k dobrim Avstrijem in kot prijatelj k dobrim prijateljem.»

«Kakor smo koroški Slovenci tes-

(Nadaljevanje na 2. strani)

V naravi so še zelo številne ugankke ki jih znanost do sedaj še ni razrešila

Kromozomi so nosilci dednih lastnosti - Ko se na živem bitju pojavi nepričakovana sprememba, ki se prenaša na potomce, pravimo, da je nastala mutacija - Zeleni list je najpopolnejša živa kemična tovarna - Kozmični žarki bi mogli tudi spremeniti ustroj genov - Fermenti so v našem telesu katalizatorji - Rakaste celice se množijo brez prestanka in brez smisla

V današnji dobi, ko se znanstveniki na veliko ukvarjajo z raziskovanjem vesolja, ko se človek pripravlja, da bo pogledal, kako je na Marsu, na Luni in drugih planetih, bi marsikdo menil, da je pač o nas samih in o življenju okoli nas vse jasno, vse znano, vse odkrito. Pa ni. Številni učenjaki — naravoslovci, biologi — pa mislijo o tem precej drugače. Takole je eden od njih tole povedal:

«Kar smo o fizikalnem svetu že dognali je, v primeri s tistimi, kar še bomo nekoč odkrili, pravi Nič!»

«Kaj je bilo prej, jajce ali kokoš?» sprašuje včasih radovedni otrok, in morda ne vselej samo otrok. Kako odgovoriti na to na videz tako preprosto vprašanje?

Znanstvenik zre v preteklost skozi milijone let do tja, ko je sama od sebe nastala prva, iz katere je sestavljena materija in ko se je porodila prva celica, ki se je začela razmnoževati z delitvijo. Da, odkril je, da so vsa živalska in rastlinska bitja zgrajena iz celic, ki so žive sestavne enote slehernega bitja.

Vemo, da so celice tako majhne, da jih moremo opazovati samo z mikroskopom. Bistveni del vsake celice je njena živ ali protoplazma. To je sluzasta snov, v kateri je jedro. Vse snovi v protoplazmi se nenehno izpreminjajo. Nenehno se razkrajajo in razpadajo ter se ponovno izgrajujejo. To dogajanje v celici imenujemo življenje. A do sedaj še ni noben učenjak mogel razjasniti delovanja protoplazme in žive celice ter pojasniti, kaj se dogaja v teh malih delcih živih bitij. Če bi mogel kdo to do kraja doumeti, bi lahko rekel, da je razvozal uganko življenja.

Celice se razmnožujejo z delitvijo tako, da nastanejo iz ene dve. V celicnem jedru pa je še važna snov — kromozomi. Ti so nosilci dednih lastnosti, ki jih potomci podedujejo po svoji roditelji.

Vse to so učenjaki že odkrili. Le tega še ne, kako je pravzaprav nastala prva celica?

Druga velika uganka v naravi je razvoj nižjih vrst v višje. Pri tem je potrebno vedeti dvojce: kaj je mutacija in prilagodljivost.

Ob normalnem razvoju se podedovane lastnosti posameznih vrst ne spreminjajo. Posebno ne zaradi zunanjih vplivov. A včasih se v kakem primeru med tisoč nekaj pretrga. Nepričakovano se na živem bitju pojavi nenadna sprememba, katero potem red-

no podedujejo vsi njegovi potomci. Znan je primer ankonske ovce, ko se je leta 1791 na neki ameriški farmi skotila ovčka s kratkimi in ukrivljenimi nogami in dolgim trupom. Krive noge so potem podedovali tudi njeni potomci. Gojili so jih, ker te živali niso mogle preskočiti niti nizke ograje.

Take spremembe, ki se tako iznenada pojavijo pri kakem živem bitju, so dedne, ker so nastale zaradi spremembe katerega gena v organizmu. Temu pravimo mutacija. Pri nastanku mutacij se morajo torej spremeniti geni in le tako nastanejo nove trajne oblike

živali in rastlin.

Iz izkušnje in številnih poskusov pa vemo tudi, da se lastnosti živih bitij tudi drugače spreminjajo, ker se iz različnih vzrokov morajo prilagoditi okolju, v katerem živijo. Rastlina se mora prilagoditi zemlji in podnebnju in še drugim vplivom. Ako ima od dveh enakih rastlin ena vsega, izobliži, druga pa ne, bosta, kljub enakim dednim lastnostim različno rasli. Tudi v naslednjem rodu se ponovno vse uredi, če se tudi razmere spremenijo. Torej, zunanje spremembe, ki so posledica vpliva okolja, niso dedne.

Velika uganka narave, ki jo znanost skuša razrešiti, je kemični proces, ki nastaja v zelenih listih žive rastline.

V zelenih listih je neko delovanje, ki je zelo važno v življenju rastlin, obenem pa je nujno potrebno tudi človeku in živalim. Zeleni listi izdelujejo iz rudninskih soli organske snovi, ki služijo za hrano rastlinam, živalim in ljudem. Zeleni list bi mogli primerjati pravi kemični tovarni. Vendar je delovanje te žive tovarne in njen ustroj neprimerno bolj zapleteno in važno od največje človeške tovarne. In prav zaradi tega, ker je ta tovarna živa, ne bo najbrž človeku nikoli dano, da bi prodrl v skrivnost njenega delovanja. No, nekaj pa so učenjaki o tem le dognali. Iz vlažne zemlje srka rastlina s koreninami vodo, v kateri so raztopljene rudninske soli, iz zraka pa dobiva ogljik. Rastlina ga porabi za izdelavo sladkorja in škroba. Energijo, potrebno za izdelavo sladkorja, dobiva rastlina od sončne svetlobe. Listno zelenilo ali klorofil srka del svetlobe, jo zadrži in uporabi v njej skrito energijo za sintezo te kemične spojine.

Rastlinstvo je vir vse hrane in vse živalstvo je navezano na organske spojine, ki jih ustvarjajo zelene rastline s pomočjo sončne svetlobe. Ko bi mogli prodreti v skrivnost delovanja te žive kemične tovarne, bi se marsikje človekovo življenje precej izboljšalo.

Sleheri centimeter našega planeta «bombardirajo» ponoči in podnevi žarki, ki prodirajo iz vesolja. Njih moč je neznanska, čeprav jih ne vidimo. Le po njenem učinku, ko predrejo atome v prvi, raztrgajo njen oklep in pogosto zdrobe tudi jedro samo, jo poznamo.

Znanstveni so že odkrili, da ima obsevanje organizma s takimi žarki lahko stranske posledice. A te se po navadi porokažejo nepričakovano in brez najmanjše vnaprejšnje napovedi, šele dolgo časa po škodljivem vplivu žarkov. Dandanees je že neizpolnita resnica, da so vsa bitja na Zemlji neprestano pod vplivom močnih kozmičnih žarkov. In zaradi celice so silno občutljivi tudi za najmanjše doze obsevanja. Celice, ki so bile obsevane, ne «pozabijo» ničesar. Vse vestno prenašajo dalje na potomce. Od generacije do generacije se tiste spremembe nečaje. Čeprav biologi odločno zanikajo, da bi utegnili kozmični žarki spremeniti ustroj

genov, nosilcev dednosti, pričati ljudi vendarle ne morejo. Ako bi se to v resnici zgodilo, bi žarki povzročili velike mutacije, kar bi lahko tudi občutno spremenilo sedanje vrste živih bitij na Zemlji. Brez dvoma je, da predstavljajo kozmični žarki večji del energije vsega vesolja.

A od kod izhaja ta strašna moč, in kako pravzaprav vpliva na nas, to je sedaj vprašanje.

V tkivu vseh živih bitij in anorganskih snovi se brez prestanka dogaja proces, ki mu pravimo kataliza. Pri tem se spreminja ena sama stvar ali tudi več, v nekaj drugega. Katalizator pa je kemična snov, ki povzroča in pospešuje spremembe drugih snovi, ne da bi se pri tem sama kakor koli spremenila. Katalizatorje uporabljajo zlasti v industriji. V našem telesu delujejo kot katalizatorji fermenti. Brez njih bi povzročili na milijone kemičnega pretvarjanja enih snovi v druge in s tem omogočajo naše življenje.

Učenjaki bi radi razvozli to uganko in odkrili kako po-

teka to delovanje katalizatorjev v našem organizmu, a doslej se jim to še ni posrečilo. Da, kako to poteka, to je važno.

Včasih se dogaja, žal pre pogosto, da se začno nenadoma celice človeškega, živalskega ali tudi rastlinskega tkiva čudno bohotno množiti. In to traja vse dotlej, dokler bitje, na katerem se to dogaja, ne podleže zaradi raka. Znanstveniki so že ugotovili, da so divje rastoče rakaste celice enake vsem drugim celicam, le da se množijo brez vsakega smisla, ne da bi iz njih nastal kak organ, kot je to v normalnih razmerah. V takih primerih se celice same od sebe nehajo deliti brž ko dosežejo svoj smoter. Toda rakaste celice se ne ustavijo, rasejo in se množijo brez prestanka. Se le kirurgov nož ali pa obsevanje z rentgenskimi žarki zaustavi njih divjo slo po močivju. Ali pa smrt njih gostitelja. V prav redkih primerih se ta proces ustavi tudi sam od sebe. In nihče ne ve še pojasniti, zakaj je tako.

S. A.

Jane Fonda, poročena Vadim, je zelo navdušena za vlogo «Barbarella» in se je že živela vanjo. Sedaj je kinematografija naravnost obsedena s psihološkimi dramami in «Barbarella» skušajo primerjati Sadevi «Justini». Toda ta je bila vedno žrtev razmer, medtem ko ima «Barbarella» vedno pobudo v ljubezni

VADIM SE JE MENDA KONČNO UGNAL

Njegova nova žena J. Fonda je prepričana, da ga obdrži

**Vadim «ustvarja» iz svojih žen in ljubic umetnice
Morda se mu bo to posrečilo tudi s tretjo ženo Jane**

Znani francoski režiser Roger Vadim je eden izmed ustvarjalcev «Nouvelles vagues», to je nove struje v filmski industriji, če ji smemo tako reči, saj mentijo o njej, da je tudi umetnost, vsaj v Franciji. Roger Vadim je tudi znan po tem, da je ustvarjal ženske in s tem tudi umetnice, ali kakor bi se bolj po domače reklo «gradila». Ta sloves pa si je pridobil s tem, da je najprej ustvaril tip B.B. (Brigitte Bardot), s katero se je leta 1955 tudi poročil. Kasneje je ustvaril umetnico iz Danke Annette Stroyberg in se leta 1957 tudi z njo poročil ter imel z njo hčerko Nathalie. Na koruzi pa je živel s Catherine Daneuve, ki sta se tudi zelo ljubila in si bila dolgo časa kot mož in žena, saj je imel z njo sina, za katerega mora plačevati masne alimente. Letos pa je vzel Američanko Jane Fonda, hčerko znanega igralca Henryja Fonde, ki se je tudi šlikrat poročil (med njegovimi ženami je bila tudi italijanska grofica Aldera Franchetti), tako da ima Jane tri mačke. Pri tem naj še mimogrede omenimo, da ugajajo njemu očetu brunetke, medtem ko ugajajo Vadimu, kolikor so nam znane njegove «uradne» izbire, plavalke.

Kaže, da se je do sedaj novi zakonski par še kar dobro razumel, čeprav je med njima enajst let razlike, saj je njemu 29 let, njej pa 40. Po njenih izjavah je to zelo pozitivno, esaj je on zato bolj izkušen. Ona pravi, da tudi ne bo ljubosumna, če bi on kdaj skočil čez ojnice, ker si bo ena ta način pridobil le novih izkušenj v ljubezni in kako je treba tej stvari stredi, ter kako je treba prinesel končno obogateno domov, tako da bodo tudi njej v prid.

Novi Vadimovi ženi se doslej niti ne toži po Hollywoodu in Ameriki sploh, ker je zaljubljen v Pariz, ki zanjo velja še vedno kot kulturni center sveta. Sploh pravi, da ji francoski režiserji bolj ugajajo, pa tudi francoski način izdelave filmov je bolj prišten. V Hollywoodu je namreč film prava industrija in igralke ne uživajo prav nobene samostojnosti. Tam jim namreč prisikrobo vso garderobo in se morajo šminkati popolnoma po receptu. V Franciji pa je prepuščeno to njihovi okusu.

Jane ni bilo treba kot drugim trkati na vrata. V Hollywoodu morajo razne začnečnice dolgo medlovati, prestati marsikatero ponižanje in se čisto tako rekoč «prodati» kakšnemu režiserju ali imprevizirju, da lahko začnejo uspešno kariero. Otroci uveljavljenih filmskih igralcev in igralke zelo lahko dobe prvo vlogo v filmu, ki je pogosto tudi zadnja, saj se dar igranja ne podeduje. Zdravnikov sin, lahko postane zdravnik, prav tako kovačev kovač, z darom umetnosti pa je drugače, pravi Jane Fonda. Tako je tudi ona nastopila v nekem filmu, pa je samo videla, da ni bilo pravega uspeha. Zato je šla seveda v New York po stopinjah Marlonu Brandu, Marilyn Monroe in drugih k Leeju Strasbergu v znameniti Actor's Studio, kjer naj bi ubrali pot za Stanislavskim (o čemer pa so resni dvomi), in kjer so jo likali dve leti. Zdaj meni o sebi, da je «umetnica». Delo bo namreč nadaljeval njen mož, za katerega bo nastopila v filmih «Barbarella» in «La curée» po Zolajevemu romanu. Ko so jo vprašali, kakšne načrte ima za bodočnost in ali bi rada tudi delala (seveda filme) z režiserjem Godardom, je odgovorila, da ne, da ne more odgovoriti. Novinarji, ki jo je izpraševal, pa je dejala, da mu lahko zaupa, da ne nosi nič pod svojimi pulaverji, ter da spi popolnoma naga, toda ovita v svilene tenčice. Pri tem je dodala, da ni med njo in možem Rogerom nobene pregraje, da ni nikoli mislila, da mora biti mož ženina copata.

Jane ima tudi posebno psiho-

loško teorijo o Vadimovem množestvu. Po njenem mnenju je on menjaval ženske kot srace samo zato, da bi samega sebe prepričal, da je očarljiv. Šlo je torej za nekak manjvrednostni čut. Sedaj, ko je v njegovi spominski knjigi že obilo ženskih imen, pa je baje postal popolnoma zrel in Jane je prepričana, da bo njun zakon trajen, če že ne več. V ta namen se bo Jane začela učiti celo kuhati, kar niso mače solze, kajti francoske kuharske bukve so zelo zahtevne, zlasti kar se raznih omak in začimb tiče. Vprašanje je, ali bo toliko ur strpela ob pikirih, saj se prave francoske starokopitne meščanske gospodinje vsak dan od sedem do osem ur vrtijo okrog štedilnikov in pečic.

Deklica je tudi romantična. Za sedaj živi v moškem v neki garsonjeri v središču Pariza, toda gnezdo si pleteta v Houdanu na deželi, na posesti, ki je med eresničnimi hrasti in ne v kakšni ameriški villi, kjer rastejo umetne

palme in oranževci. Tu bosta mladoporočena študirala in pripravljala nove filme. Otrok za sedaj še ne bo — pravi Jane, toda so v načrtu.

Ko so jo vprašali, čemu se je poročila, je odgovorila, da zato, da bo čutila pod seboj trdna tla. Po njenem mnenju se človek oženi iz treh razlogov: zaradi ljudi, denarja in otrok. Njej sicer ni mnogo za mnenja ljudi, denarja pa se ne brani. In prepričana je, da ga bo mnogo zaslužila z lastno kariero. Ker je treba vsak konec nekoliko «posladkati», naj še povemo, da je bila samo enkrat zaljubljena, ko ji je bilo 19 let. Do takrat je poznala ljubezan samo iz knjig in ko se je zaljubila v postavnega ameriškega fanta, mu je kar naravnost rekla: «Porodi me!» Če pa ni maral o tem nič slišati, Missila je, da bo od žalosti in iz obup umrla, toda ko vidimo, še vedno živi in je prav dobrega zdravja, čeprav ne moremo reči o njej, da je obilne postave.

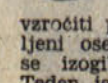

HEROSKOP

Veljaven od 21. do 27. novembra

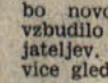
OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Prišla vas bo skušnjava po neki novi ljubezniški pustolovščini, toda to bi vam utegnilo na novo simpatije. Možnost je tudi navezave stikov z osebam iz tujine. Od otrok boste imeli mnogo zadoščenja. Sploh boste prejeli ugodne novice.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) V ljubezni boste znali navezati vedno nove stike. Dvo- rili vam bodo in vas občudovali. Nastalo bo novo prijateljstvo, ki bo vzbulilo ljubosumje starih prijateljev. Čakajo vas ugodne novice glede neke nove zaposlitve.

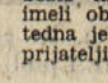
DVOJKA (od 21. 5. do 20. 6.) Čustveni položaj bo ugoden, če se boste odzvali nagibom srca. Sedaj zelo občutljivi in tudi polni življenjske sile. Ker boste naravnost sijali, boste imeli obilo uspehov. Drugi del tedna je primeren za odnose s prijatelji.

RAK (od 21. 6. do 20. 7.) Teden bo zelo spremenljiv, toda utegne vam tudi dati mnogo zadoščenja, če se boste znali pravilno obnašati. Ne bodite preveč občutljivi ter glejte na stvari bolj stvarno. Ta teden boste imeli opravka z nekimi važnimi dokumenti.

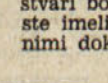
LEV (od 21. 7. do 20. 8.) Položaj je v ljubezni zelo prijeten. Potovali boste z ljubljeno osebo. Drugi bodo našli na nove simpatije. Možnost je tudi navezave stikov z osebam iz tujine. Od otrok boste imeli mnogo zadoščenja. Sploh boste prejeli ugodne novice.

DEVICA (od 21. 8. do 20. 9.) Ker ste va- jeni odgovarjati na vse, kar vam pravi- jo, se utegnete znajti v neprijetnem polo- žaju. Včasih je treba, žal, tudi maice hiliti. Upoštevajte razu- mevanje in paznjo, ki vam jo posvečajo prijatelji. Na delu vse dobro.

TEHTNICA (od 21. 9. do 20. 10.) V tem razdobju utegne pri- ti do čudnega po- žaja in do nespor- zumov. Skušajte biti bolj uravnovešeni, da pridobite zaupanje ljubljene osebe. Tudi imeli obilo uspehov. Drugi del tedna je primeren za odnose s prijatelji.

SKORPION (od 21. 10. do 20. 11.) Za za- ljubljene in za mlade zakonce je to na- ravnost sijajno raz- dožje, saj se bodo lahko spoznali z vseh strani. Po drugi strani pa pride lahko ta teden do čudnih in razbur- ljivih srečanj. Izkoristite po- znanstvo vplivne osebe.

RIBI (od 21. 11. do 20. 12.) Nestanovit- nosti in negotovost preta- spontanosti vaših srčnih odnosov. To ni upravičeno, kajti oprava boste imeli z osebam, ki vam bodo lahko zagotovile notranji mir in razumevanje. Pojdite v družbo prijateljev, ki vas vabijo.

STRELEC (od 21. 12. do 20. 1. 1966.) Ljublje- na oseba bo zasla v asporazume sprico- vaše prevlekle odlo- nosti. Pazite, da ne pokvarite odnosov, ki so velike važnosti za vašo prihodnost. Po- tolažite prijatelja, ki je zelo po- treben dobre besede, na delu boste imeli storog.

KOZOROG (od 21. 1. do 20. 2. 1966.) Zelo boste podjetni v lu- bezenskih zadevah in boste imeli pri tem tudi obilo sreče. Bo- dite velikodušni in storite kaj v prid drugim osebam. Pojdite v družbo dobrih prijateljev. Na delu boste precej napredovali.

VODNAR (od 21. 2. do 20. 3. 1966.) Zaradi ne- gotovosti v vaših čustvenih sreča- njih se ne boste mo- gli popolnoma razu- meti z drago osebo. Imeli boste mnogo zadoščenja od prijate- ljev, s katerimi se boste tudi duševno razumeli. Položaj je ze- lo ugoden za ureditve na- črtov.

V enem letu se je število zaposlenih delavcev znižalo za 3.781

Kino

filmu «Quei temerari sulle macchine volanti» Sarah Miles, Irina Demich.

Argento 14,30 «Le Olimpiadi di Tokio» Eastmancolor, Scope Size.

Excelsior 14,30 «Clao Pussycat Technicolor» Peter Sellers, Peter Toonie, Romy Schneider, Capucine.

Evangelina madini pod 14,30 tem.

Finice 14,00 «Thrillings» Walter Chari, Nino Manfredi, Alberto Sordi, Silva Koscina, Tino Buazzelli.

Gregorio 14,30 «The 400 Blows» lady» Technicolor. Panavision. 70 mm. Audrey Hepburn, Rex Harrison.

Alabarda 14,00 «La tua pelle o la tua vita» Technicolor, Frank Sinatra, Clint Walker.

Filodrammatico 14,00 «La conquista del West» Colorscope, Gregory Peck, James Stewart, John Ford.

Musica 14,30 «Dopo l'ultimo buco».

Cristallo 14,30 «Vaghe stelle dell'Orion»

Garibaldi 15,00 «Sedotta e abbandonata» Stefania Sandrelli. Sarò Uomini, 15,00

pod 18. letom.
Vittorio Veneto 14,00 «Quando l'amore se n'è andato» Technicolor. Prevedano mladini pod 18. letom.
Moderno 14,30 «I due sergenti del generale Custer» Franco Franchi, Ciccio Ingrassia.
Astra 15,00 «Topkapı».
Astoria 14,00 «Sparo nel buio» Technicolor.

Slovenska kulturno - gospodarska zveza vabi starše otrok, ki so se prijavili za zimovanje v Gorjah, da se zgledijo v njenih uradnih zaradi infor-

Vespa - Ape

**EKSKLUZIVNO
ZASTOPSTVO
IN PRODAJA
TRIESTE — TRST
UL. S. FRANCESCO 44
TEL. 28-940**

Takojšnja izročitev ali dostava
vseh novih modelov skuterjev
V E S P A in trokolesnih
tovornih vozil **A P E** v ka-
teri koli kraj v Jugoslaviji

Kino fotografski material
SEGULIN
Prst, Ul Mazzini 53
Telefon 733-361
vabi prijatelje in znance, naj
ga obiščejo

POŽAR ARTEMIO

VOZI v vse kraje tudi v
tuzemstvo

ELETTRO MARKET

di VALERIO SPETTI

PECI NA PREMOG IN KE-
ROSEN PRIZNANIH ZNAMK
«JUNO» — «WARM MORNIG»
— «RAICHON» — «OLMAR»

PRODAJA TUDI NA OBROKE,
DO 24 MESECEV

TRIESTE — TRST

Strada Vecchia dell'Istria 2
tel. 812238 (na trgu pri Sv. Anl)

HVALA

no vsem, ki so na kateri koli način
pomočniki

E KRIŽMANČIČ
(Frlinove)
župniku, pevskemu zboru, daroval-
jo spremili k večnemu počitku.
DRUŽINA KRIŽMANČIČ

197

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes, dne 21. t. m. z začetkom ob 16. uri Metro film:

Il figlio rapito

(UGRABLJENI SIN)

Igrajo: Joselito, Liberad Lamarque, Sara Garcia

Kino na Opčinah

predvaja danes, dne 21. t. m. z začetkom ob 15. uri pustolovski Metro film:

LA CONQUISTA DEL WEST

(ZAVOJEVANJE ZAPADA)

Film, ki presega film «V vrtincu»!

Igrajo: CARROLL BAKER — LEE J. COBB — HENRY FONDA — CAROLYN JONES — KARL MALDEN — GREGORY PECK — GEORGE PEPPARD — ROBERT PRESTON — DEBBIE REYNOLDS — JAMES STEWART — ELI WALLACH — RICHARD WIDMARK

Jutri, v ponedeljek, dne 22. t. m. z začetkom ob 18. uri ponovitev nepozabnega filma:

LA CONQUISTA DEL WEST

(ZAVOJEVANJE ZAPADA)

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, dne 21. t. m. z začetkom ob 16. uri barvni film:

Vrnil se je James Bond!

Igrajo: Sean Connery, Gert Frobe, Honor Blackman

Jutri, v ponedeljek, dne 22. t. m. z začetkom ob 19.30 ponovitev filma

AGENT 007, MISIJA GOLDFINGER

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

S tatinskim bremenom na plečih ga je zasačil policijski agent

Tatvine je zagrešil na Opčinah in v mestu Jutri prizivna razprava proti Matteiu

Pred kazenskim sodiščem (predsednik Rossi, tožilec Corsi, zapisnikar De Paoli, obramba Clarici), se je moral zagovarjati 24-letni Emanuele Vignini iz Ul. A. Grandi 4, katerega so policijski organi aretirali 16. oktobra letos, kmalu potem, ko je mladenič zagrešil prekrške, za katere so ga potem obtožili.

Obtožnica je dolžila Vigninija, da je ponoči med 15. in 16. oktobrom letos zagrešil več tatvin na Opčinah in v mestu, ki jih je v potrdilo tudi v mestu samem. Vignini je pozneje priznal preiskovalnim organom, da se je 15. oktobra znašel na Opčinah v družbi svojih prijateljev ter da je z njimi popil nekaj kozarcev vina. Ko je zapustil vesele družbo, se je sam napotil peš proti Trstu. V Ul. Carsia (na Opčinah) pa je zasedel na neko dvorišče, kjer je vstopil v neko stransko zgradbo poslopja. Ko je ugotovil, da v njej ni ničesar, kar bi se izplačalo ukrasti, je zaprl vrata ter odšel s seboj ključke, ki so bili v ključavnici. Potem pa je ukradel ležalni stol ter se napotil proti «Obelisku».

Lastnik hiše Fantini Aldo iz Ul. Carsia 10, je pozneje izjavil policijskim oblastem, da mu je neznan tat odnesel ne enega tem več dva ležalna stola. Ko so policijski zaslišali Vigninija, je ta izjavil, da je bil tedaj vinjen ter da se ne spominja, če je ukradel enega ali dva ležalna stola. Meni pa, da je, če je mogoče, da je ukradel tudi dva, vendar se je v tem primeru iznebil enega. Policisti so naslednje dan pregledali celotno področje med Opčinami in Obeliskom ter so dejansko našli drugi ležalni stol blizu hotela pri Obelisku.

Po tem prvem tatinskem podvigu je Vignini nadaljeval svojo pot na dvorišču hotela «Obelisk» se je polastil enega ležalnega stola ter tako obtožen nadaljeval pot proti Trstu. Ko je prišel na vogal Miramarskega dvorčarstva in Ulice Somma je ukradel na nekem avtomobilu še dva žarometna za megle. Kje pa se je polastil neke druge in razni predmeti se policiji ni posrečilo ugotoviti.

Vignini je tatinski pohod se je končal okoli 3. ure zjutraj v bližini Doma pristaniških delavcev, kjer ga je ustavil neki policist. Vprašal ga je, kam nosi ležalne stole in ker mu ni dal zadovoljivega odgovora, je agent poklical policiste letalskega oddelka. Kmalu nato je Vignini priznal tatvine, ki jih je zagrešil.

Poleg obtožb tatvin so ga obtožili tudi nosnje hladnega orožja. Šlo je za bodalo s 17 cm dolgim rezilom, toda bilo je brez ročajev ter popolnoma zarjavelo.

Javni tožilec je zahteval, naj sodniki obsodijo obtoženca na 4 leta in 8 mesecev zapora ter 150 tisoč lir globo. Sodniki pa so mu prisodili le 9 mesecev zapora in 40.000 lir globo. Glede bodala pa so menili, da dejanje ni kaznivo. Zavrnilo so zahtevo po kazenski sili.

Jutri ob 9.30 bo v prizivnem porotnem sodišču ponovno obravnavala proti Vignini Matteiu, ki je bil obtožen, da je hotel umoriti Nives Zabini iz Ul. Fornace 2 ter da je zagrešil razne druge prekrške.

Porotno sodišče je letos v aprilu obsodilo Matteia na 11 let zapora. Proti tej razsodbi se je Mattei pritožil na prizivno sodišče.

Prijavili so sodišču skrunitelja žare v cerkvi

Te dni so agenti prijavili sodišču 33-letnega delavca Alessandra Bianchija zaradi tatvine z obtežavami okoliščinami. Bianchi, ki še sedi v zaporu zaradi drugih prekrškov, je 30. avgusta letos oskrnil

Goriško okrajno sodišče je v petek zvečer obsodilo tri mladeniče iz Ronk, zaradi kraje avtomobilskih krovov in zaslitnih pokrovov z avtomobilov, parkiranih na tržiških ulicah. Obsojeni so bili Sergio Tome iz Ronk na 13 mesecev in 20 dni zapora ter plačilo globo 40.000 lir; Edi Bressan in Giovanni Punlin na po 11 mesecev zapora in po 30 tisoč lir globo ter vsi trije še na plačilo sodnih stroškov, vendar je njuna kazen pogojna. Četrta obtožena Nevis Da Re pa je bil oproščen zaradi pomanjkanja dokazov.

Državni tožilec je predlagal za porno kazen 6 let in 5 mesecev za vse obtožene. Branilec odv. V. nje iz Tržiča pa je prikazal dejanje kot nekaj pobalski podvig ter poudaril neznatno škodo, ki je bila povzročena oskodovalcem.

Januarja letos je policija v Tržiču prejela več prijav oskodovalcev, ki so jim neznanec sneli kolo eno kolo na njihovih avtomobilih, ki so jih pustili parkirane na mestnih ulicah. V drugih primerih so sneli s koles zaslitne pokrove (diske). Več dni se je policija zamažala trudila, da bi odkrila avtorje teh pobalskih podvigov; končno je njihova izvidnica na svojem običajnem službenem

obhodu po mestu, opazila v bližini bara «Viale» v Drevoredu vs. Marka avto fiat 1100-103, ki je vzbudil njihovo pozornost. Ugotovili so namreč, da so bile na štiri kolesih avtomobila štiri gume različnih značk in da je bil v njih tudi različni zračni pritisk.

Ko so to ugotovili, so počakali v bližini, kdo bo prišel iz bara do avta. Kmalu so se prikazali trije mladeniči, ki so jih takoj ustavili ter povabili na komisariat na zaslišanje. Tam so ugotovili, da so 20-letni Sergio Tome iz Ronk, Treg Tommaso 20; 19-letni Edi Bressan iz Ronk, Ul. Soleschiano 9 ter 18-letni Nevis Da Re iz Ronk, Treg Tommaso 1.

Po krajevnih obetavljanih so mladeniči priznali, da so kolesa brali z avtomobilov na ulicah. Taka so 14. januarja sneli kolo z avta fiat 1100 lasti Paola Bon, davca s fiata 1100 lasti Brna Erjavca ter 24. januarja še kolo z avta Alberta Gavagnina. Z avta Ignacia Chiara so pobrali štiri zaslitne pokrove (diske) in prav tako z avta Alberta Tedeschija. Vse to so izvedli, kot rečeno, na ulicah v Tržiču v večernih urah. Pri teh podvigih jim je pomagal tudi 18-letni Giovanni Punlin iz Ronk, Ul. S. Pietro 3. Policija je vse štiri prijaviila sodišču, ki jih je obsodilo, kot smo v začetku navedli. Tome je dobil večjo kazen, ker je vozil avto brez voznega dovoljenja.

Na delu v karoserijski delavnici SAC v Gorici se je večer ob 9.30 ranil na palcu leve roke 35-letni Leonard Devetak iz Sovodnje, Ul. ex Impero 54. Nudili so mu prvo pomoč; okrevalec bo v 10 dneh.

Včeraj popoldne ob 14.30 je šel 32-letni Silvan Cernigoi iz Ul. Italia 103 peš po Ul. Colombo v Strazicah. V tem je prišel od zadaj avto topolino in ga malo obrnil. V bolnišnici so mu nudili prvo pomoč zaradi udarca na desni nogi; okrevalec bo v dveh dneh.

Popoldne ob 13.50 so nudili prvo pomoč zaradi zbadanja na levi nogi 39-letnemu Odeliju Battistutti iz S. Vito ob Timentu, ki se je zbadel na žebelj na gradbišču v Strazicah.

Dve prometni nesreči v Gorici

Sinoči okrog 18. ure se je peljal 25-letni Giuliano Olivo iz Ul. Formica 34 s skuterjem iz Ul. Aosta proti Ul. Mazzini. Na zadnjem sedežu je imel 24-letnega Sergia Del Digaio iz Ul. S. Gabriella 67. Na križišču Ul. Sauro in Barzellini je trčil z avtom fiat 600, ki je prihajal iz Ul. Barzellini in ga je vozila 29-letna Viviana Volk iz Stan-

drža, Ul. Sabotino 14. Pri padcu sta dobila oba skuterista poškodbe in z avtom Zelenega križa so ju odpeljali v civilno bolnišnico. Olivo si je zlomil levo nogo v gležnju in so ga pridržali za 8 dni na zdravljenju. Del Digaio, ki ima udarjen na glavi in številne praske po obrazu pa se bo zdravil 10 dni.

Okrog 19. ure pa je Gianfranco Castagnolis iz Krimina na križišču Ul. Crispi in Roma trčil z avtom fiat 1100 v vespo, ki jo je vozil 52-letni Pietro Daris iz Ul. Friuli 47, ki je prihajal po Ul. Roma. Pri padcu se je vespej poškodoval. Z avtom Zelenega križa so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so ga zaradi pretresa možganov pridržali za 10 dni na zdravljenju.

V obeh primerih so napravili zapisnik karabinjerji iz Ul. Sauro, ki so ugotovili le manjšo škodo na vozilih. Oba sta bila zavarovana.

Menični protesti

Po podatkih uradnega vestnika trgovske zbornice je bilo na Goriškem v drugi polovici oktobra 453 meničnih protestov, od teh v Gorici 132, Tržiču 183, Ronkah 24, Skočajnu 20, Zagradu 16, Kriminu 12, Gračacu 14, Gradbišču 12, Dobrodo 6, Piersu 5, Farri 4, Poglianu-Redipuglie 4, Marlanu 8, Villessah 4, Turjakcu 3, Starancanu 2, Romanu 2 ter po enega v Moši, Steverjanu in Slovencu.

V Verculo di Lettura je bil večeraj popoldne zanimiv sestanek italijanskih in slovenskih dijakov, na katerem so predstavniki GSS (Gruppo studi sociali) prebrali izid italijani Poročilo bomo objavili v tokrovi številki.

TEMPERATURA VČERAJ

Najvišja 10,7 stopinje ob 13. uri, najnižja 3,1 stopinje ob 7.50, povprečne vlažne 95 od sto. Do 6. ure zjutraj je padlo 23 mm dežja.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Od 14. do 20. novembra se je v goriški občini rodilo 14 otrok, umrlo je 15 oseb, bilo so 4 poroke in trije oklici.

ROJSTVA: Rosanna Giorgi, Arianza Rampelotto, Davide Paravan, Flavio Gerin, Barbara Trampus, Davide Pisano, Roberto Milani, Paolo Locardi, Daniela Careddu, Rosanna Lavrencic, Irene Ianucci, Ivano Valentini, Matilde Fontanin, Virginia Fornasari.

SMRTI: 84-letna Cristina Figar, vd. Persoglia, 88-letna Giovanna Nodis, 41-letna Margherita D'Andrea, vd. Brancati, tri dni stara Rosanna De Giorgi, 75-letna Mattea Sablich, vd. Buttignoni, 50-letna Maria Pomaznic, por. Zude, upokojenec 74-letni Attilio Zanoni, 89-letna Giacomina Stocovich, vd. Malusa, trgovca 51-letni Walter Kufhal, ribič 62-letni Giovanni Demarchi, upokojenka 87-letna Giuseppina Nordio, vd. Arcangeli, upokojenka 81-letna Maria Zweiner, vd. Vuotich, zidar 41-letni Anteo Cerne, upokojenec 61-letni Celeste Sgubin, 57-

RAZSTAVA VAS BO ZANIMALA OD PRVEGA DO ZADNJEGA NADSTROJA

RAZSTAVA VAS BO ZANIMALA OD PRVEGA DO ZADNJEGA NADSTROJA

NAJNOVEJŠI SISTEM PRODAJE: KUPEC IZBERE IN KUPI SAM

MOBILI ZERIAL

DNEVNE SOBE KUHINJE SPLOŠNA IZBIRA POHIŠTVA

PROIZVODI ZERIAL DOMAČI INOZEMSKI in TOVARNE «MEBLO» iz SOKANA pri NOVI GORICI

Goriško-beneški dnevnik

SEJA OBČINSKEGA ODBORA POD PREDSEDSTVOM MARTINE

OB PRAZNIKU DREVES

Zlata medalja dr. Gallarottiju za njegovo 10-letno delo na občini

Uvidel je potrebo po pomiritvi in obmejnem sodelovanju - Asfaltiranje dela ceste proti Šentmavru - Jutri zvečer občinska seja

Zupan Michele Martina je v petek zvečer podelil zlato medaljo ob treh na dva. De Simone je poročal o finančnih vprašanjih in izdatkih. Poročali so še Candussi, Fantini in Agati. Odbornik Lupieri je poročal o javnih delih. Kupili so furgon za dela pri kanalizacijskih napravah ter sklenili s toplim asfaltom prevleči del občinske ceste proti Šentmavru.

Jutri ob 20.30 se bo sestal občinski svet.

Sestanek bivših partizanov in internirancev iz Sovodenj

Danes ob 11. uri popoldne bo v prosvetni dvorani v Sovodnjah sestanek bivših partizanov in internirancev vasi Sovodnje. Pogovorili se bodo o pripravi na sodelovanje spomenika padlim. Pripravljalni odbor vabi prizadete, naj pridejo vsi.

Podvigi štirih mladeničev iz Ronk

Kradli so avtomobilska kolesa s parkiranih vozil v Tržiču

Trije so bili obsojeni na 13 in 11 mesecev zapora, eden pa je bil oproščen zaradi pomanjkanja dokazov

Goriško okrajno sodišče je v petek zvečer obsodilo tri mladeniče iz Ronk, zaradi kraje avtomobilskih krovov in zaslitnih pokrovov z avtomobilov, parkiranih na tržiških ulicah. Obsojeni so bili Sergio Tome iz Ronk na 13 mesecev in 20 dni zapora ter plačilo globo 40.000 lir; Edi Bressan in Giovanni Punlin na po 11 mesecev zapora in po 30 tisoč lir globo ter vsi trije še na plačilo sodnih stroškov, vendar je njuna kazen pogojna. Četrta obtožena Nevis Da Re pa je bil oproščen zaradi pomanjkanja dokazov.

Državni tožilec je predlagal za porno kazen 6 let in 5 mesecev za vse obtožene. Branilec odv. V. nje iz Tržiča pa je prikazal dejanje kot nekaj pobalski podvig ter poudaril neznatno škodo, ki je bila povzročena oskodovalcem.

Januarja letos je policija v Tržiču prejela več prijav oskodovalcev, ki so jim neznanec sneli kolo eno kolo na njihovih avtomobilih, ki so jih pustili parkirane na mestnih ulicah. V drugih primerih so sneli s koles zaslitne pokrove (diske). Več dni se je policija zamažala trudila, da bi odkrila avtorje teh pobalskih podvigov; končno je njihova izvidnica na svojem običajnem službenem

obhodu po mestu, opazila v bližini bara «Viale» v Drevoredu vs. Marka avto fiat 1100-103, ki je vzbudil njihovo pozornost. Ugotovili so namreč, da so bile na štiri kolesih avtomobila štiri gume različnih značk in da je bil v njih tudi različni zračni pritisk.

Ko so to ugotovili, so počakali v bližini, kdo bo prišel iz bara do avta. Kmalu so se prikazali trije mladeniči, ki so jih takoj ustavili ter povabili na komisariat na zaslišanje. Tam so ugotovili, da so 20-letni Sergio Tome iz Ronk, Treg Tommaso 20; 19-letni Edi Bressan iz Ronk, Ul. Soleschiano 9 ter 18-letni Nevis Da Re iz Ronk, Treg Tommaso 1.

Po krajevnih obetavljanih so mladeniči priznali, da so kolesa brali z avtomobilov na ulicah. Taka so 14. januarja sneli kolo z avta fiat 1100 lasti Paola Bon, davca s fiata 1100 lasti Brna Erjavca ter 24. januarja še kolo z avta Alberta Gavagnina. Z avta Ignacia Chiara so pobrali štiri zaslitne pokrove (diske) in prav tako z avta Alberta Tedeschija. Vse to so izvedli, kot rečeno, na ulicah v Tržiču v večernih urah. Pri teh podvigih jim je pomagal tudi 18-letni Giovanni Punlin iz Ronk, Ul. S. Pietro 3. Policija je vse štiri prijaviila sodišču, ki jih je obsodilo, kot smo v začetku navedli. Tome je dobil večjo kazen, ker je vozil avto brez voznega dovoljenja.

Na delu v karoserijski delavnici SAC v Gorici se je večer ob 9.30 ranil na palcu leve roke 35-letni Leonard Devetak iz Sovodnje, Ul. ex Impero 54. Nudili so mu prvo pomoč; okrevalec bo v 10 dneh.

Včeraj popoldne ob 14.30 je šel 32-letni Silvan Cernigoi iz Ul. Italia 103 peš po Ul. Colombo v Strazicah. V tem je prišel od zadaj avto topolino in ga malo obrnil. V bolnišnici so mu nudili prvo pomoč zaradi udarca na desni nogi; okrevalec bo v dveh dneh.

Popoldne ob 13.50 so nudili prvo pomoč zaradi zbadanja na levi nogi 39-letnemu Odeliju Battistutti iz S. Vito ob Timentu, ki se je zbadel na žebelj na gradbišču v Strazicah.

Dve prometni nesreči v Gorici

Sinoči okrog 18. ure se je peljal 25-letni Giuliano Olivo iz Ul. Formica 34 s skuterjem iz Ul. Aosta proti Ul. Mazzini. Na zadnjem sedežu je imel 24-letnega Sergia Del Digaio iz Ul. S. Gabriella 67. Na križišču Ul. Sauro in Barzellini je trčil z avtom fiat 600, ki je prihajal iz Ul. Barzellini in ga je vozila 29-letna Viviana Volk iz Stan-

drža, Ul. Sabotino 14. Pri padcu sta dobila oba skuterista poškodbe in z avtom Zelenega križa so ju odpeljali v civilno bolnišnico. Olivo si je zlomil levo nogo v gležnju in so ga pridržali za 8 dni na zdravljenju. Del Digaio, ki ima udarjen na glavi in številne praske po obrazu pa se bo zdravil 10 dni.

Okrog 19. ure pa je Gianfranco Castagnolis iz Krimina na križišču Ul. Crispi in Roma trčil z avtom fiat 1100 v vespo, ki jo je vozil 52-letni Pietro Daris iz Ul. Friuli 47, ki je prihajal po Ul. Roma. Pri padcu se je vespej poškodoval. Z avtom Zelenega križa so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so ga zaradi pretresa možganov pridržali za 10 dni na zdravljenju.

V obeh primerih so napravili zapisnik karabinjerji iz Ul. Sauro, ki so ugotovili le manjšo škodo na vozilih. Oba sta bila zavarovana.

Menični protesti

Po podatkih uradnega vestnika trgovske zbornice je bilo na Goriškem v drugi polovici oktobra 453 meničnih protestov, od teh v Gorici 132, Tržiču 183, Ronkah 24, Skočajnu 20, Zagradu 16, Kriminu 12, Gračacu 14, Gradbišču 12, Dobrodo 6, Piersu 5, Farri 4, Poglianu-Redipuglie 4, Marlanu 8, Villessah 4, Turjakcu 3, Starancanu 2, Romanu 2 ter po enega v Moši, Steverjanu in Slovencu.

V Verculo di Lettura je bil večeraj popoldne zanimiv sestanek italijanskih in slovenskih dijakov, na katerem so predstavniki GSS (Gruppo studi sociali) prebrali izid italijani Poročilo bomo objavili v tokrovi številki.

TEMPERATURA VČERAJ

Najvišja 10,7 stopinje ob 13. uri, najnižja 3,1 stopinje ob 7.50, povprečne vlažne 95 od sto. Do 6. ure zjutraj je padlo 23 mm dežja.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Od 14. do 20. novembra se je v goriški občini rodilo 14 otrok, umrlo je 15 oseb, bilo so 4 poroke in trije oklici.

ROJSTVA: Rosanna Giorgi, Arianza Rampelotto, Davide Paravan, Flavio Gerin, Barbara Trampus, Davide Pisano, Roberto Milani, Paolo Locardi, Daniela Careddu, Rosanna Lavrencic, Irene Ianucci, Ivano Valentini, Matilde Fontanin, Virginia Fornasari.

SMRTI: 84-letna Cristina Figar, vd. Persoglia, 88-letna Giovanna Nodis, 41-letna Margherita D'Andrea, vd. Brancati, tri dni stara Rosanna De Giorgi, 75-letna Mattea Sablich, vd. Buttignoni, 50-letna Maria Pomaznic, por. Zude, upokojenec 74-letni Attilio Zanoni, 89-letna Giacomina Stocovich, vd. Malusa, trgovca 51-letni Walter Kufhal, ribič 62-letni Giovanni Demarchi, upokojenka 87-letna Giuseppina Nordio, vd. Arcangeli, upokojenka 81-letna Maria Zweiner, vd. Vuotich, zidar 41-letni Anteo Cerne, upokojenec 61-letni Celeste Sgubin, 57-

RAZSTAVA VAS BO ZANIMALA OD PRVEGA DO ZADNJEGA NADSTROJA

RAZSTAVA VAS BO ZANIMALA OD PRVEGA DO ZADNJEGA NADSTROJA

NAJNOVEJŠI SISTEM PRODAJE: KUPEC IZBERE IN KUPI SAM

MOBILI ZERIAL

DNEVNE SOBE KUHINJE SPLOŠNA IZBIRA POHIŠTVA

PROIZVODI ZERIAL DOMAČI INOZEMSKI in TOVARNE «MEBLO» iz SOKANA pri NOVI GORICI

NECCHI

NAMERAVATE KUPITI ŠIVALNI STROJ? NE BOSTE SE KESALI, ČE SE ODLOČITE ZA NECCHI

NECCHI JE NAJPOPOLNEJŠI ŠIVALNI STROJ • OBIŠČITE NAS IN SE BOSTE O TEM PREPRIČALI ŽE PRI PRVEM PREIZKUSU V NAŠI TRGOVINI:

A. PICOTTI - GORICA

CORSO ITALIA, 41 - TEL. 57-85

Šolarji bodo na Goriškem posadili 3.000 drevesc

Včeraj so sadili drevesca v Dobrodo, v tork pa jih bodo še po drugih občinah

Okoli tri tisoč drevesc bodo šolarji naše pokrajine letos posadili ob prazniku dreva okoli šol in na področjih, ki jih je doletel inšpektorat za gozdarstvo. Osrednja proslava dneva drevesc bo v tork 23. novembra ob 11. uri v Ul. Lungo Isonzo Argentina, kjer bodo goriški učenci osnovnih in nižjih srednjih šol posadili sadike na področju med železniškimi in cestnimi mostovi.

Na področju Tržiča so imeli praznik drevesc že včeraj popoldne. Otrci osnovnih šol občine Dobrodo so se ob 10. uri zbrali skupno s svojimi učitelji pred šolskimi poslopji v Dobrodo, Jamljah in Dolu, kjer so bile kratke prireditelne svečanosti, na katerih so otrci posameznih razredov deklarirali pesmi, posvečene drevju. Na svečanosti v Dobrodo je občinsko upravo zastopal Jože Pahor iz Jamelj. Drevesca je blagoslovil doberdobski župnik Bozomi Breclj.

V Sovodnjah bodo sadili drevesca v tork ob 11. uri na prostoru pri nogometnem igrišču. Sadeži bodo prisostvovali otrci vseh osnovnih šol občine Sovodnje. V občini Steverjan bo svečanost v tork ob 11. uri; otrci bodo sadili drevesca okoli šolskih poslopji.

Akcija za posaditev traja že dvesto let. Z njo se hoče vzbuditi pri mladini čut za vrednost gozda, ki je potrebno čuvati in si prizadevati, da bi se razširil na vedno večji površinah. Če danes Italiji pri-manjkajo gozdovi, je to predvsem posledica začetkov njene industrializacije, ko še niso poznali drugih energetskih virov kot drva, ki so jih v velikih količinah potrebovali, da so z njimi kurili parne kotle.

Včeraj zjutraj so se šolarji iz Tržiča ob prisotnosti predstavnikov krajevnih oblasti zbrali na griču «Della Rocca» za svečanost ob prazniku dreves. Posadili so 200 sadik crnega avstrijskega bora, ki jih je dobavila gozdna uprava.

Obnova pogodb za kovinarje: Delavska zbornica je sporočila delavcem kovinarske stroke osnovne zahteve, ki so jih postavili tri sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL pri pogajanjih za obnovo verske pogodb za stroke. Vse tri sindikalne organizacije so napovedale tudi stavko kovinarjev pri CRDA proti zakupni oddaji del za sebnim podjetjem Slavica bo v tork 23. t. m. od 16. do 24. ure.

Opozorilo upokojencem: INAS - CISL sporoča upokojenim delavcem in tistim, ki gredo v pokoj in ki so bili v dopolnilni blaginji pred marcem 1961, naj se zgledajo v tem uradu za ureditev svojih pokojninskih prispevkov.

PREDAVANJE V KLUBU S. GREGORIC

V okviru večerov ob sredah bo v sredo 24. t. m. ob 20.30 uri predaval v klubu S. Gregorici v Gorici, Veridjev korzo 13, prof. Gorki Budal iz Trsta o «Naših problemih». Vabljeni!

IZLET KMEČKE ZVEZE V DOBRODO

Kmečka zveza v Gorici organizirala v sredo 8. decembra izlet v Dobrodo, z ogledom zadružne vinske kleti Izlet bo s lastnimi prevoznimi sredstvi ter samo za člane Zveze. Vpisovanje pri odbornikih in na sedežu Zveze v Gorici, Ul. Asole 1/1, do 1. decembra.

Zbor udeležencev je pred kletjo v Dobrodo ob 10. uri popoldne (in ne ob 9. uri, kot je bilo prvotno napovedano).

KONCERT ZBOROV V KATOLIŠKEM DOMU

Danes popoldne ob 16. uri bo v Katoliškem domu v Gorici koncert in tekmovalje pevskih zborov. Nastopijo bo več zborov z Goriškega in pevske zbor iz Mirna. Komisija

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Od 14. do 20. novembra se je v goriški občini rodilo 14 otrok, umrlo je 15 oseb, bilo so 4 poroke in trije oklici.

ROJSTVA: Rosanna Giorgi, Arianza Rampelotto, Davide Paravan, Flavio Gerin, Barbara Trampus, Davide Pisano, Roberto Milani, Paolo Locardi, Daniela Careddu, Rosanna Lavrencic, Irene Ianucci, Ivano Valentini, Matilde Fontanin, Virginia Fornasari.

V osnovnih šolah je telesna vzgoja preveč zanemarjena

Zadnje čase smo mnogo čitali o naši športni mladini. Njeni nastopi in zunanji uspehi so polnili stolpce časopisov in če bi nepoznavale naših razmer skušali oceniti vso to aktivnost, ki gotovo meni, da ima globoke korenine, saj si skoraj ni moglo predstavljati tolikšnega razmaha športa med mladino, če se ne bi začela z njim ukvarjati v kakršnikoli obliki že v zgodnji mladosti.

Sama se pojavi misel, da so prvi pobudniki športne in telesno-vzgojne miselnosti v naši mladini prav učitelji. Skozi njihove roke gre ves naš rod in kot ga naučijo čitati, računati, prepevati, risati itd., ga gotovo naučijo tudi telovaditi ali vsaj skrbijo za telesni razvoj otrok na način, ki je za osnovnošolca primeren in predpisan.

Žal ni tako. Že večkrat smo se prepirali, da želi učitelj in učiteljice — razen redkih izjem — ne izpolnjujejo ne le duha, temveč niti črke zadnjih uradnih šolskih predpisov. 76 učencev, ki so letos vpisani v nekaterih slovenskih nižjih gimnazijah na Trzinu in ki prihajajo iz 22 osnovnih šol našega ozemlja, smo povprašali, kako in koliko so telovadili za časa svojega obiskovanja osnovne šole.

Odgovori so se presenetljivo ujeli, a ne tako, kot bi bilo izvedeno pred nekaj leti: vsak tretji dijak ni v osnovni šoli nikoli telovadil, le vsak šesti je bil deležen vsaj kakor koli redne telovadbe (čeprav čisto komaj po deset minut tedensko), polovica učencev pa je bila deležna telesne vzgoje tako neredno, da za marsikatero lahko rečemo, da dejansko sploh ni telovadil. Med 80 odstotkov naših učencev v osnovnih šolah (kakaj tistih 22, iz katerih izhajajo vprašani) imelo skrajno pomanjkljivo šolsko telesno vzgojo ali pa je sploh ni imelo. Pri vsem tem pa seveda nismo nikogar vprašali po tem, kaj in kako so telovadili, ampak samo, če so sploh imeli telesno vzgojo.

Zato se kar samo poraja vprašanje, komu je namenjen v učnem načrtu za osnovne šole odstavek, ki pravi, da mora učitelj svoje vzgojno delo usmerjati v celovito oblikovanje osebnosti, v katero sodi tudi telesna vzgoja, ali pa ne kaj strani naprej, kjer piše dobesedno: »V vsakem šolskem dnevu moramo na primeren način (po možnosti na prostem) vključiti igre in vaje...« itd. Srednješolska dijaška knjižnica pravi:

«Šola je vzgojalnica, kjer se mladina umsko in telesno oblikuje.»

Mar lahko to trdimo za naše osnovne šole v celoti? Kako se telesno oblikujejo tisti učenci, ki presedajo najprej v šoli 4 ure v klopih, nato pa še doma dve do tri ure pri pisanju nalog, če so deležni načrtne telovadbe enkrat tedensko ali še pogosteje enkrat mesečno po deset minut ali pa niti tega, ne? Mar je zato čudno, če je v preteklih letih prihajalo na nižjo gimnazijo včasih skoraj po 20 odstotkov učencev, ki niso bili sposobni za redno telovadbo, to se pravi vsak peti je bil ko- rektivno ali oprešeno? Mar se nad to število ne zamislijo prireditelji starš, vzgojitelji sami in seveda tudi tisti, ki so dolžni voditi in nadzorovati potek pouka v naših šolah?

Ne bomo trdili, da so vse te številke povsem točne, vendar tudi če bi bile za 50 odstotkov zgrešene, bi bile še vedno dokaj čud-

no spricevalo našim vzgojiteljem in dovolj obtožujoče. V pogovoru z dijaki smo zvedeli, da so v veliki večini primerov med telovadnimi urami obravnavali druge predmete. Ponekod so dobili 10 nagradnih minut telovadbe, le če so bili pripravljeni (kot da bi bila šolska telesna vzgoja disciplinski pripomoček in ne učenčeva sveta pravica). V mnogih primerih so telovadili le, če je bilo lepo vreme itd.

Tu bi želeli pojasniti, da imamo Slovenci precej dobro strokovno literaturo, ki govori o telovadbi v razredu in na prostem. Imamo tudi strokovno revijo, ki obravnava problematiko šolske telesne vzgoje z vseh vidikov. Ob vsčem zanimanju odgovornih činiteljev pa bi lahko organizirali tudi tečaje, saj nam strokovnjakov za to ne manjka. Kaže pa, da za vse to ni posebnega zanimanja. Telesna vzgoja brejni na šolskih urnikih kot sitna muha, ki se je skuša večina — častnih izjem je malo — naših vzgojiteljev na bolj ali manj očiten način otresti.

Ni naš namen s prstom kazati na naše učitelje. Želimo pa pokazati s prstom na določen problem, ki vsekakor obstaja in ki ga ni mogoče zanikati. In ker nam ni vseeno, kako se odvijajo v naših šolah v vseh odtokih, menimo, da smo vsekakor dolžni o tem spregovoriti. Molč bi bil tukaj neumestno. Če pa smo se v svoji presoji dejanskega stanja zmotili, potem bomo z največjim veseljem svoje ugotovitve popravili. Kaže pa, da nam to za sedaj — žal — ne bo treba.

P. B.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

DOMAČI NOGOMET

II. AMATERSKE KATEGORIJE

Postelegraf.-Primorje

Danes ob 10.30 pri Sv. Ivanu

III. AMATERSKE KATEGORIJE

Vesna - Libertas

Danes ob 10.30 na igrišču v Na-
brežini.

Primorje - Aurisina

Danes ob 14.30 na igrišču v Na-
brežini.

Breg - S. Anna

Danes ob 14.30 v Boljuncu.

MLADINSKI TURNIR

Roianese - Primorje

Danes ob 9.30 na stadionu »Pri-
majs«.

Za dvoboj s Pattersonom

CASSIUS CLAY FAVORIT 7:2

LAS VEGAS, 20. — Cassius Clay, ki se bo v ponedeljek spoprijel s Floyd Pattersonom za naslov svetovnega prvaka teške kategorije, je favorit v razmerju 7:2. Oba boksařja sta se skrbno pripravila za match leta. Nekateri, med tem

je tudi Sonny Liston, so mnenja, da ima Patterson možnost, da premaga Claya. Patterson je stihist in prav zaradi tega lahko tudi spravi v zadrego nasprotnika.

PRILATELSKI NOGOMET

Jadran - UGI 5:4

Včerajšnja prijateljska nogometna tekma, ki sta jo enajststori akademski kluba Jadran in UGI igrali v Boljuncu, se je končala s 5:4 (3:2) v korist slovenskih visokolčev.

Danes bo moška šestorka Brega prešla v tekme za pokal Benedicije Julijske krajine ognjeni krst. Fantje Brega se bodo morali danes spoprijeti v Gorici najprej s tekmeči zgoniškega Krasa in nato še z goriško Olimpijo. Na sliki odbojkarji Brega

NOGOMET DANES

ALIGA BLIGA

(10. KOLO)
BOLOGNA-FIORENTINA
Monti
Brescia-Lazio
Franciscan
Cagliari-Spal
Vittorio
Foggia-Napoli
D'Agostini
Internazionale-Milan
Lo Belo
Juventus-Torino
Roversi
LR Vicenza-Sampdoria
Motta
Roma-Catania
Di Tanno
Varese-Atalanta
Varazzani

(12. KOLO)
Alessandria-Messina
Gussoni
Catanzaro-Mantova
Sardella
Genoa-Modena
Schietti
Lecco-Padova
Frullini
Monza-Livorno
Plantoni
Palermo-Novara
Marchiori
Pisa-Potenza
Genel
Pro Patria-Venezia
Marengo
Reggina-Verona
Torelli
Reggina-Trani
Barolo

HOTEL SLON LJUBLJANA

TITOVA UL. 10 - TEL. 20641-43

HOTEL Z MODERNIM KONFORTOM • PRIZNANA
MEDNARODNA IN NARODNA RESTAVRACIJA • NOČNI
BAR Z MEDNARODNIM ARTISTIČNIM PROGRAMOM
• KAVARNA • SLAŠČIČARNA • KLUBSKI IN
BANKETNI PROSTORI

Grand Hotel

«TOPLICE» Bled

Tik ob jezeru s 403 posteljami •
TERMALNO KOPALIŠČE, 23 stop.
toplote • MEDNARODNA KUHI-
NJA • KRAŠNA BLEJSKA JE-
SEN • Priporočamo se za obisk.

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

vzdržuje s svojimi tovornoposilniš-
mi ladjami:

redno linijo okoli sveta • redno
linijo z Južno Ameriko • redno li-
nijo z zahodno Afriko ter nudi
prevoze po vsem svetu z moder-
nimi transportnimi ladjami od
3.000 do 18.000 ton nosilnosti.
Za vse informacije se obrnite na
upravo podjetja:

«SPLOŠNA PLOVBA», Piran, Zu-
pančičeva ul. 24 in na naše agente
po vsem svetu.
Telefoni: 035-22, 035-23
Telegrami: Plovba Piran
Telefoni: 73-470 do 73-477

"DARWIL"

najnovejši izum moderne tehnike

SUPERAUTOMATIC s 57 rubini in
z 88 rubini

«Luis D'Or»
najtanjša ura na svetu

Generalno zastopstvo «LA CLESSIDRA»

1st - Piazza S. Antonio Nuovo N. 4-1 nadstropje

Import - Export

Prodaja na veliko in drobno

Velika izbira zlatnine po tovarniških cenah!

Izredni popusti - Garancije

ŠVICARSKA SUPERMARKA

PORTOROŽ

PORTOROSE

ROULETTE
CHEMIN DE FER
BACCARÀ

ter priljubljena igra TRENTÉ ET QUARANTE
ODPRTO CELO LETO

GRILL BAR - CABARET - STRIPEASE
ATMOSPHÈRE PARISIENNE
V HOTELU «RIVIERA» PORTOROŽ

OBIŠČITE «ŠLANDROV DOM»

RADOVLJICA NA NOVO PREUREJEN

- DOBRA RESTAVRACIJA
- IZVRSTNA PIJAČA
- SOLIDNE CENE

ZIMSKA SEZONA OD 28. 11. 1965 DALJE

FRANCE MAGAJNA

POD TOČKO «RAZNO»

«Pravim, tovariši,» je rekel tega dne. «Danes, ko dežuje iz neba sneg in ne sladka mana, se lahko nekoliko pomudimo tu. Na toplem soncu, čemu bi stili v mrzli svet? Včasih nismo imeli niti za kramljanje časa, danes so pa novi časi in lahko zgovorno kakor ptički. Ali nima nobeden pri sebi skrite steklenice? Ne? Škoda! Precej lepše bi se počutili.»

«Povej nam kaj zabavnega, Lojze,» je prosil tovariši tajnik. «Kaj takega, da bomo veseli.» «Kaj naj ti povem? Ali si bil v Pavlihi tisto o najnovejši vzorni meri, ki da se že mnogo mesecev uveljavlja v naših mesnicah? O meri in ki ji pravijo «telemar»? Ah, seveda! Ti ne veš nič in ostali nič. Berite Pavliho, da boste šli za časom!» «No, pa nam ti povej, kaj da je tista mera!»

«To bi storil tudi brez tvojega ukaza, veš. Nisem tak, da bi najnovejša znanstvena odkritja skrivati v sebi. Poslušajte zdaj vsi: «telemar» se ime-

ker ga na zadnjem odstotku muči revna. «To je ravno ti- sto, kar mi je ondan pravil Jožko Franceji, tisti, ki drži zadrgo o Kokoši vasi za udo! Pravil mi je, dem, da spadata teletina in televizija med najdražje produkte današnje indus- trije in da za nas plebejce sploh niso. Rekel pa je, da se lahko koristimo s teleskopom. Teleskop da je tisti živinski dohtar, ki kastrira teleta in ki ni tak dragoletnik kot drugi dohtarji, ker ga v glavnem plačuje okraj.»

«U!» je zakrehal odbornik Cene nekam ogorčen. «Kam smo pa zdaj prišli! Na kastrirane telete! Ali res nimate dostojnejši stvari za pomenek? In ti Belič, kladla stara, čenčar- grdobije kot kak profesor este- tike! Nekaj bi že lahko dal nase.»

«Kaj naj dam nase?» se je re- penčil Beličev ata. «Ali misliš, da sem nag? Več imam na sebi kot ti, krevlja stara! In da ti povem, vse, kar sem dal do- slej nase, vse sem plačal s svoji- mi žulji, in ne tako kot ti, ki ti pošilja pakete brat iz Ame- rike. Vsak vrag zna očitatiti! Pričkanje je pretrgal tovariš Ceralco. «Ho-ho-ho!» se je sme- jal kakor vulkan v podzemlju. «Vidva se pa prepirata,» je de- jal, «kakor dve stari kokiji. Eden cveneka o morju, drugi

pa o planinah. Ali vaju ni sram, da klatita take kosmate? Kaj bi rekel naš mili narod, če bi vaju poslušal? Če bi bil vajin rajski oče petelin in če bi si- šal, kakšne uganjate, bi se od- žalosti dvakrat obrnil v ka- strolili!»

Beličev ata se je brž pomi- ril in se skril za tajnikov hrbet, Cene je pa rentalil še naprej.

«Mene je pa le sram, da take pravil,» je rekel užaljeno.

«Kaj te bo sram, saj smo sa- mi. Se onega mežnarja ni bilo sram, ki se mu je pred oltar- jem pas utrgal.»

Tovariša predsednika je za- grabila radovednost. «Tistega o mežnarju se nisem slišal,» je rekel. «Ali je zgodba dolga?»

«Viš, čeprav si predsednik, vsega le ne veš! Zgodba o mež- narjevem pasu je prav kratka in vsak jo lahko čuje. Ko bi le to ne bilo tega preobčutljivega Ceneta.»

«O, le čenčajte, kar hočete, niti ključa ne ne odpremi!» «No, pa naj bo! Ponovil vam bom to pravico, ki jo po kranjs- ke dežele pozna že sto let. Da le gre čas naprej. Veste, tam nekje za Vremščico je skrivna va- sica Rakulki, ki se ponaša z lastno cerkvice. Včasih je bilo morda drugače, toda danes ima- jo v tej cerkvi le enkrat na

leto mašo. In ta dan je njho- vo opasilo, posvečeno krajev- nemu patronu, svetemu Frčko- tu. Gospod, ki pride opraviti to slovesnost, slušuje tam v cen- tru fare, in ko pride, pride sam, brez mežnarja in mini- strantov. To ni posebno huda nesreča, saj gospod sam pove, da se na ministrante lahko vsak huj povzga, mežnar pa le mo- ra biti, ker njegova dolžnost je, da cerkvice dostojno uredi ter da pred gospodom prižge tudi sveče na oltarju. To dolžnost pa, ker Rakulki nima stalno na- meščenega mežnarja, lahko o- pravi vsak rakulski možakar, če se mu le — pred tem sve- čanim nastopom — hlače pre- več ne tresejo. Pa je bil nekdo v Rakulku utrjen cerkveni ve- teran, ki se ni tresel pred žup- ljani in ne pred gospodom nū- nom in bi se ne tresel niti pred samim škofom. In vprav ta je bil tisti, ki ga hočem sedaj omeniti in postaviti za vzgled vsem strahopetcem v deželi.

Bil je naš srenji znan pod imenom očka Orel in je res po- orlovsko zrj vsakemu srepe v oči ter se ni umaknil niti pred napadom krvave grize. In do- kler je bil on pri moči, je zme- raj samo on prižgal sveče na opaslini dan v domači cerkvi- ci: on edini je znal pravilno nataktni gospodu zlikani kore- liti ter ga slovesno opremiti v

vseh ozirih in pogledih. Bil je klen kot drenova grča in niko- li v svojem življenju ga ni po- lomil. To se pravi, nikoli do pred-pred-predlanskim. Katero leto je ravno to bilo, jaz ne vem, ker to ni nikjer zapisano. Pa tudi tedaj, ko ga je polo- mil, ni bila temu vzrok njego- va nerodnost, pač pa zlobna ne- sreča, ki preži na dobrega člo- veka celo v cerkvi. Takale je bila tista dogodivščina, da vam jo moram povedati v novem od- stavku.

Tisti opaslini dan, ko se je bila pripetila ta nesreča, je bil zelo lep sončen dan. Oba zvo- na vaške cerkve, po velikosti nekaj večja od dveh pisikov za kuhanje mineštve ali krompirja na zvezici, sta klenkala tako pretresljivo in vabila, da bi ne mogel ostati doma niti mrtvo- cen Rakulčan. Vse kar je ži- vega hodilo, ležalo ali se plazi- lo, vse je cerkvice privabila pod svoje okrilje. In to je bila, ka- kor se reče, do zadnjega kotič- ka natrpna, se je iz zakristije prikazal naš očka Orel, edini uradno potrjeni mežnar v Ra- kulku. Opremljenemu mašniku v zakristiji je še oblastno uka- zal, naj počaka, da on prižge sveče na oltarju, potem se bo še začel svečani obred. In je prikorakal očka Orel pred ol- tar, ponosil in oblasten kakor polzemljakar, da prižge tistih

šest sveč ob najsvetejšem. Ker ni imel palice s prižgalno svečo na gornjem koncu, jih je prižgal kar z vžgalicami. Pri tem se je seveda spenjal, da jim je dosegel vrh. In ko se je tako stegoval, stoječ na prstih in pridržujoč sapo, da bi do- segel sten najvišje sveče, se je dogodila katastrofa. Od na- penjanja mu je počil pas; utrgal se je in odpadel! In nekoli- ko preohlapne hlače so mu v divji svobodi zdrknele navzdol proti kolenom. V polni zavesti velike nevarnosti, so očkove roke bliskovito šinile navzdol, da ujamejo hlače še preden bodo lete «otvorile veliko razode- lje!» Na veliko žalost so na- vzlje hitrosti le bile prekasne. Niso utegnile ujeti padajočih hlač, pač pa so pograbile spod- nji rob srajce in so tega dvig- lene čim najvišje so moge! In uspeh je bil prekasen! Vsem navzočim vernikom, posebno pa še vernicam, je na mah za- klati sapa; najmanj dve mi- kustu! Ob splošnem strmenju ne bi mogli videti niti v cir- kusu! Ob splošnem strmenju je vprav mežnar prvi pokazal prisotnost duha. Z bridkim ob- razom se je ozrl po cerkvi in vdano vzdihnil: «Hvala Bogu, da smo sami!»

In dočim smo se navzoči

zgodbi več ali manj smejali, je Cene zarentalil: «In to imenujete humor? Smejati se nesreči nekoga, to da je humor!»

«Domov pojdi, Cene!» je de- jal tovariš predsednik. «Saj ni- si s svojo kislubo več za dru- bo.»

«Ah, pustite ga!» je rekel to- variš tajnik. «Naj si kuha ri- lec sam! Raje poslušajte, da vam jaz eno povem.»

«Kar začni!» je dejal tovariš Rakar, ki se mu je že zdehalo. «Morda ste to že slišali, pa to ni važno. Če je zgodba zani- miva, jo lahko večkrat ponovi- mo. Se v tistih starih avstrijs- kih časih se je številna druž- na ciginov vgnezdila pod ne- kim sežanskim sejmiščem. Na dan sejma, ki je bil vsakega dvana- stega v mesecu, so postavili šot- ur in pred njim je zgovorni- cigo ves dan vabi mimoidoče, naj gredo pogledat v šotur, kjer bodo videli največje osla na svetu, in da znaša vstopnina samo deset soldov. Za tiste ča- se je bilo to precej, saj je ta- kar stala hrenovka, ki si jo danes sme v Ljubljani privoščiti samo milijonar, komaj šest soldov!»

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST - UL. MONTECCHI 6, II. TELEFON 93-808 in 94-638 - Poštni predal 559 - PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silivo posamezna številka v tednu in nedeljo 50.- din, mesečno 1.000.- in letno 10.000 din - Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 - Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1, tele- fon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-603-86 - OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm x širini enega stolpca: trgovski 150, finančno upravni 250, osmrtnice 150 lir. - Mali oglasi 40 lir beseda. - Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». - Odgovorni